

Slovakkia

Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis - Slovakkia

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Seadusega on ette nähtud ühekordne rahaline hüvitis isikutele, kes on kannatanud ettekavatsetud vägivallakuriteo tõttu isikukahju; muud liiki kuritegude korral hüvitist ei maksta. Hüvitist isikukahju eest makstakse eelkõige selliste kuritegude korral nagu mõrv ja kehavigastuse tekitamine. Inimkaubandust, seksuaalset kuritarvitamist, seksuaalvägivalda ja vägistamist käsitatakse õigusaktides eraldi kuriteoliigina, mille korral määratakse hüvitis tekitatud moraalse kahju eest.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

Vägivallakuritegude ohvritele makstakse hüvitist vaid kantud kahju ulatuses (hüvitis valu ja sotsiaalse funktsiooni vähenemise eest). Inimkaubanduse, vägistamise, seksuaalse kuritarvitamise ja seksuaalvägivalda korral on õigusaktides ette nähtud moraalse kahju hüvitamine.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Kui isik on vägivallakuriteo tagajärjel surnud, on õigusaktide alusel võimalik hüvitist nõuda ka asjaomase isiku sugulastel, eelkõige lahkunu üleelanud abikaasal ja üleelanud lastel; kui lapsi ei ole, siis lahkunu üleelanud vanematel, ning vanemate puudumise korral isikul, kes oli lahkunu ülalpidamisel.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Ei, sellistel juhtudel ei ole õigusaktide alusel võimalik kuriteo ohvri sugulastele hüvitist maksta.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Hüvitist võib taotleda vägivallakuriteo ohver, kes on Slovaki Vabariigi või mõne teise liikmesriigi kodanik või Slovaki Vabariigis või mõnes teises liikmesriigis alalist elukohta omav kodakondsuseta isik või välisriigi kodanik, õigusaktides ette nähtud viisil ratifitseeritud ja välja kuulutatud rahvusvahelises lepingus sätestatud tingimustel ja ulatuses, kui vigastus tekitati Slovaki Vabariigis. Hüvitist võib nõuda ka vägivallakuriteo ohver, kellele on antud varjupaik, täiendav kaitse, ajutine varjupaik, riigis viibimise luba või erakorraline puhkus Slovaki Vabariiki jäämiseks, kui vigastus tekitati Slovaki Vabariigis.

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Ei, Slovakkia õigus ei võimalda sellist menetlust. Hüvitist saab taotleda vaid juhul, kui vigastus tekitati Slovaki Vabariigi territooriumil.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

Hüvitist saab nõuda üksnes juhul, kui uurimise tulemusel leitakse, et toime on pandud kuritegu ja sellega on tekitatud vigastus. Seepärast saab hüvitise määrata vaid siis, kui kõigepealt on esitatud kriminaalsüüdistus, kuid ei ole oluline, kas see põhineb ohvri kuriteoteatel või muul algatusel.

Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemusel?

Jah, hüvitisnõude esitamise tingimus on, et kriminaalasjas on tehtud lõplik kohtuotsus või käskmenetluse otsus, millega õigusrikkuja on süüdi mõistetud ohvri vigastuse tekitanud kuriteo toimepanekus, või kohtuotsus, millega süüdistatav on õigeks mõistetud, kuna teda ei saanud süüdimatuse või alaealisuse tõttu kriminaalvastusele võtta, ning ohver ei ole vigastuse eest muul moel hüvitist saanud. Kui kriminaalasja menetlemine peatatakse või lõpetatakse (või lükatakse edasi) kooskõlas seaduse 301

/2005 (kriminaalseadustik) asjakohaste sätetega, võib ohver taotleda hüvitist pädeva asutuse otsuse alusel, milles on esitatud eespool kirjeldatud täpsed asjaolud. Sellisel juhul ei tohi aga prokuratuuri korraldatud uurimise või kokkuvõtva uurimise tulemus tekitada põhjendatud kahtlusi ohvrile vigastuse tekitanud kuriteo toimumises.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Et saada selle seaduse alusel õiguse hüvitisele, peab vägivallakuriteo ohver olema esitanud kriminaalmenetluse käigus nõude vigastusest tuleneva kahju kohta. See ei kehti juhul, kui kuritegu on põhjustanud surma, või vigastuse korral, mille on põhjustanud inimkaubanduse kuritegu, vägistamine, seksuaalne rünnak või seksuaalne kuritarvitamine.

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistetud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Kui ohvrile vigastuse tekitanud kuriteo toime pannud õigusrikkuja isik ei ole teada, kui ei ole teada tema asukoht või kui talle ei ole võimalik seadusliku takistuse tõttu süüdistust esitada ja ohvri vigastust ei ole mõnel muul moel täielikult hüvitatud, võib ohver nõuda hüvitist ainult juhul, kui prokuratuuri korraldatud uurimise või kokkuvõtva uurimise tulemus ei tekita põhjendatud kahtlusi ohvrile vigastuse tekitanud kuriteo tegelikus toimumises. Nõuet peab toetama eespool nimetatud asjaolusid tõendav lõplik otsus, mille on teinud prokuratuur või kohus, kes küsimust viimasena käsitles.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Nõue tuleb esitada ühe aasta jooksul alates kuupäevast, mil õigusrikkuja suhtes tehtud süüdimõistev kohtuotsus muutub lõplikuks. Kui õigusrikkuja isik ei ole teada või kui talle ei ole võimalik seadusliku takistuse tõttu süüdistust esitada, tuleb nõue esitada kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil muutub lõplikuks otsus, mille tegi prokuratuur või kohus, kes küsimust viimasena käsitles.

Kui kohus on kriminaalmenetluse käigus saatnud vägivallakuriteo ohvri ja tema vigastusest tuleneva kahju hüvitamise nõude tsiviilkohtumenetlusele või menetlemiseks mõnele muule asutusele, tuleb taotlus esitada ühe aasta jooksul alates kuupäevast, mil otsus ohvri õiguse kohta tsiviilkohtumenetlusele või muule menetlusele muutub lõplikuks. Kui see tähtaeg möödub, lõpeb selle seaduse kohane õigus saada hüvitist.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

Hüvitisega kaetakse näiteks järgmine:

Hüvitist makstakse vaid tekitatud kehavigastuse eest (hüvitis valu ja sotsiaalse funktsiooni vähenemise eest) ning seadusega ette nähtud juhtudel moraalse kahju eest. Hüvitis ei hõlma muud kahju ja muid kulusid.

a) kuriteoohvrile tekitatud

– varaline (mittepsühholoogiline) kahju:

- ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi)
- vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikenenud õppeaeg, füsioteraapia, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne)
- vigastuse püsivad tagajärjed (nt invaliidsus või muu püsiv puue)
 - ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne)
 - võimaluste kaotus
 - kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (näiteks õigusabi- või kohtukulud)
 - varastatud või kahjustatud isiklik vara
 - muu

– ei ole kohaldatav

– psühholoogiline (moraalne) kahju:

- ohvri valu ja kannatused – hüvitis moraalse kahju eest, mida on põhjustanud sellised kuriteod nagu inimkaubandus, vägistamine, seksuaalne kuritarvitamine ja seksuaalvägivald

b) hüvitist saama õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud

– **varaline (mittepsühholoogiline) kahju:**

- matusekulud
- ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi)
- elatise või võimaluste kaotus

– **ei ole kohaldatav**

– **psühholoogiline kahju:**

- *sugulaste ja hüvitist saama õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitis ohvri ülalpidamisel olnud isikutele – vägivallakuriteo tagajärjel hukkunud ohvri ülalpeetavatele makstava hüvitise ülempiir on 50 miinimumpalka kuriteo toimepaneku hetke seisuga. Nõue jagatakse proportsionaalselt kõikide õigustatud isikute vahel.*

Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Hüvitis makstakse välja ühekordse summana.

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatus menetluse käigus koostööd teha mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Ükski karistusregistri kanne ei mõjuta Slovaki Vabariigilt hüvitise saamist. Otsuseid tegev asutus võib hüvitist vähendada, kui ohvril on vigastuse tekitamise eest kaasvastutus või kui ohver ei ole teostanud oma õigust saada hüvitist otse vigastuse tekitanud kuriteo toimepanijalt.

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Ohvri varaline seisund ei mõjuta hüvitise kohta tehtavat otsust.

Kas on veel teisi kriteeriume, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitise summat võib mõjutada see, mil määral vastutab ohver vigastuse tekitamise eest, või see, et ohver ei ole teostanud oma õigust saada hüvitist otse kuriteo toimepanijalt.

Kuidas hüvitist arvestatakse?

Kui kohus on tunnistanud oma otsuses vigastuse tekitamist, põhineb hüvitis kohtuotsuses kindlaks määratud vigastuse raskusel. Muudel juhtudel kohaldatakse vigastuse tekitamise eest hüvitise arvutamisel eriõigusakte, millega reguleeritakse hüvitise andmist valu ja sotsiaalse funktsiooni vähenemise korral. Hüvitis moraalse kahju eest, mida makstakse inimkaubanduse, vägistamise, seksuaalvägivalla või seksuaalse kuritarvitamise ohvritele, on kümme miinimumpalka (kahju tekitamise hetke määraga), ning ülalpidamisel olnud isikute moraalse kahju hüvitise summa, juhul kui kuritegu põhjustas ohvri surma, on viiskümmend miinimumpalka (vigastuse tekitamise hetke määraga).

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Õigusaktides ei ole sätestatud hüvitise miinimumsummat. Hüvitise maksimumsummaks on kehtestatud 50 miinimumpalka kuriteo toimepaneku hetke määraga (praegu on see summa 29 000 eurot).

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Kui kriminaalmenetluses tehtud lõplikus kohtuotsuses või käskmenetluse otsuses on tunnistanud vigastuse tekitamist, arvutatakse ja määratakse hüvitis vigastuse raskusastme põhjal, mis on märgitud kohtuotsusesse või käskmenetluse otsusesse. Kui ohver ja tema kriminaalmenetluse raames esitatud nõue saadetakse tsiviilkohtumenetlusse, arvutatakse ja määratakse hüvitis vigastuse raskusastme alusel, mis on täpsustatud tsiviilkohtu otsuses. Muudel juhtudel tuleb selle summa arvutamiseks esitada meditsiiniline arvamus, mis sisaldab hüvitise täpse suuruse kindlaksmääramiseks vajalikku teavet. Hüvitise summa kindlaksmääramise eeskirjad on sätestatud õigusaktides, millega on kehtestatud isikukahju arvutamise eeskirjad üldiselt, mitte üksnes vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmiseks.

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Jah, hüvitise antakse üksnes tingimusel, et kahju ei ole hüvitatud muul moel (näiteks erakindlustusskeemist või seda ei ole teinud vägivallakuriteo toimepanija otse).

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Hüvitise ettemakset ei ole võimalik saada.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

See on võimalik. Ohver võib taotleda hüvitist uuesti (nt kui olukord muutub või tervislik seisund halveneb), kuid taotlus tuleb siiski esitada põhiperioodi jooksul (st ühe aasta jooksul alates kuupäevast, mil toimepanija suhtes tehtud süüdimõistetv kohtuotsus muutub lõplikuks, või kui toimepanija isik ei ole teada või kui talle ei ole võimalik seadusliku takistuse tõttu süüdistust esitada, siis ühe aasta jooksul alates kuupäevast, mil otsus, mille tegi prokuratuur või kohus, kes küsimust viimasena käsitles, muutub lõplikuks). Hüvitise kogusumma ei tohi ühe juhtumi puhul siiski ületada 50 miinimumpalka.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

- Lõplik kohtuotsus või küsimust viimasena käsitletud prokuratuuri otsus; kui ohvril ei ole võimalik kõnealust otsust esitada, peaks ta nimetama prokuratuuri või kohtu, kes kuritegu viimasena käsitles, ja esitama teabe isiku kohta, keda kahtlustatakse ohvrile vigastuse tekitanud kuriteo toimepanekus, kui see isik on ohvrile teada;
- üksikasjad meetmete kohta, mida ohver on võtnud isikukahju tekitanud kuriteo toimepanijalt hüvitise saamiseks (välja arvatud juhul, kui kuritegu põhjustas surma või kui isikukahju saadi sellise kuriteo tagajärjel nagu inimkaubandus, vägistamine, seksuaalne rünnak või seksuaalne väärkohtlemine);
- dokument, mis tõendab perekonnasuhet, ja õigustatud isikute nimekiri, kui kuritegu põhjustas ohvri surma.

Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Hüvitise taotlemine on tasuta.

Milline asutus teeb hüvitise nõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Hüvitise nõude kohta teeb otsuse Slovaki Vabariigi justiitsministeerium.

Kuhu tuleb hüvitise nõude saata (riigisisese juhtumi korral)?

Taotlus tuleb saata järgmisel aadressil: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky [Slovaki Vabariigi justiitsministeerium], Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ohver ei pea isiklikult kohale tulema.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitise nõude kohta otsuse saamine?

Slovaki Vabariigi justiitsministeerium peab tegema hüvitise nõude kohta otsuse kuue kuu jooksul.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Kui Slovaki Vabariigi justiitsministeerium ei rahulda nõuet või rahuldab selle vaid osaliselt, on vägivallakuriteo ohvril õigus nõuda oma subjektiivsete õiguste kaitset, esitades seaduse nr 162/2015 (halduskohtumenetluse seadustik) kohase halduskaebuse. **Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?**

[📄 Slovaki Vabariigi justiitsministeeriumi veebisaidil](#)

Kriminaalmenetluse käigus teavitavad uurimisorganid ohvreid Slovaki Vabariigilt hüvitise saamise võimalustest ja tingimustest.

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefoni või veebisait?

Teave kuriteoohvritele makstava hüvitise kohta on avaldatud justiitsministeeriumi veebisaidil. Lingi avamiseks klõpsake [📄 siin](#). Lisaks saab kriminaalmenetluses ülekuulatatav ohver teavet (sealhulgas kontaktandmed) organisatsioonide kohta, kes pakuvad ohvritele abi ja tuge.

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Hüvitise nõudmiseks ei pakuta eraldi õigusabi. Võimalik on kasutada riigi pakutavat üldist õigusabi, mida saab õigusabi keskuse kaudu. Peale selle annab justiitsministeerium ka ise juhised hüvitise nõudmiseks.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

Jah, on olemas organisatsioonid, kes pakuvad vägivallakuritegude ohvritele abi ja tuge, kuid need tegutsevad praegu riigist sõltumata.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 31/12/2020